

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

15

Vragen van de leden **Niederer** en **Verbugt** (beiden VVD) aan de minister van Justitie en de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over *mogelijke bouwfraude*. (Ingezonden 22 augustus 2000)

1

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat fraude en onrechtmatige bouwactiviteiten nog steeds in grote omvang voorkomen?¹

2

Is het waar, dat u met het door het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) in 1998 uitgebrachte rapport «Bouwen in eigen beheer en onrechtmatige bedrijfsuitoefening» niets heeft gedaan? Zo ja, waarom? Zo neen, welke activiteiten heeft u naar aanleiding van dat rapport ondernomen en tot welke resultaten hebben deze tot dusverre geleid?

3

Overweegt u om de bouwregistratie waar nodig te automatiseren, dit met een koppeling met de bestanden van de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), Bedrijfsverenigingen en Arbeidsinspectie? Zo neen, waarom niet?

4

Houden ambtenaren van bouw- en woningtoezicht voldoende toezicht en controle op de bouwlocaties in de

gemeenten? Zo ja, is er de afgelopen vijf jaar sprake van een toename van zwartwerken en overigens van bouwfraude in het algemeen? Is het gevoerde strafvorderingsbeleid in dezen naar uw oordeel adequaat? Zo ja, waarom? Zo neen, welke aanvullende instructies overweegt u te geven?

¹ Cobouw, 16 augustus jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Korthals** (Justitie), mede namens de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. (Ontvangen 25 september 2000), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 1791, vergaderjaar 1999–2000

1

Ja.

2 en 3

Het rapport «Bouwen in eigen beheer en onrechtmatige bedrijfsuitoefening» van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid gaat in op de mate van beunhazerij in Nederland. Het bleek dat voor aanzienlijke bedragen in de sector nieuwbouw en verbouw van woningen door niet op grond van de Vestigingswet opererende aannemers wordt uitgevoerd. Het rapport signaleerde een praktijk waartegen de voormalig staatssecretaris Tommel van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer al stelling had genomen. Om dat soort

praktijken tegen te gaan is in 1991 bij de behandeling van de Herziene Woningwet op aandringen van de VVD een artikel opgenomen, dat er toe strekt dat gemeenten een zogenoemd Openbaar Bouwregister bijhouden. Dit register is bedoeld om de bestrijding van beunhazerij en sluikbouw op de bouwplaats te kunnen vergemakkelijken. Bij de evaluatie van de Woningwet in 1996 bleek dat het Openbaar Bouwregister hier echter nauwelijks een bijdrage aan levert. De staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zag daar toen aanleiding in om in samenspraak met diverse toezichthoudende instanties een werkbaar alternatief te ontwikkelen. Gedurende 1997 en 1998 is geëxperimenteerd met een verbeterde vorm van het Openbaar Register. Met zijn brief van 10 juli 1998 (DBD-98061869/Z 2011790) heeft de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van het experiment, die uitwezen dat de verbeterde vorm geen structurele oplossing bood om misstanden op de bouwplaats te bestrijden. De Staatssecretaris wenste daarom meer tijd om tot een werkbaar alternatief voor het bouwregister te komen. Inmiddels heeft de Kamer een voorstel aangenomen om uit oogpunt van de bevordering van marktwerking en marktdynamiek op

termijn de Vestigingswet in te trekken. Hierdoor zal op termijn geen sprake meer zijn van beunhazerij. Immers, zonder Vestigingswet is er ook geen sprake van beunhazerij. Toch wenst de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer – gezien de mogelijkheid, dat er op de bouwplaats sprake is van allerlei misstanden (denk aan: niet bouwen conform de bouwvergunning, milieudelicten, niet afdragen van belasting en premies etc.) – dat een werkbaar alternatief van het Openbaar Bouwregister wordt gerealiseerd. Hiertoe heeft Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer de Stichting Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) verzocht een vernieuwd experiment uit te voeren. Hierbij zal worden onderzocht of met een internettoepassing de ervaringen van de verschillende inspecties op de bouwplaats kunnen worden gedeeld met andere toezichthouders. Ook wordt hierin de vraag betrokken of het mogelijk is dat een rechtstreekse koppeling met de bestanden van de diverse toezichthouders tot stand kan worden gebracht. Een punt van aandacht hierbij is de privacy van de bij de bouw betrokkenen. De uitkomsten van dit experiment worden medio 2001 verwacht. Op basis hiervan kan besluitvorming plaats vinden om een voorstel tot wijziging van de Woningwet in procedure te brengen.

4

De Woningwet kent in dit verband de taak om te voorzien in een openbaar bouwregister en om er op toe te zien dat de daarin opgenomen gegevens volledig en juist zijn. Het toezicht door ambtenaren van bouw- en woningtoezicht op de bouwplaats beperkt zich dan ook tot het bouwen overeenkomstig de vergunde bouwtekeningen en of de in het openbare bouwregister opgenomen gegevens overeenstemmen met de feiten op de bouwplaats. Op de vraag of gemeente-ambtenaren van bouw- en woningtoezicht deze toezichttaak op de bouwlocaties in voldoende mate uitoefenen, kan in algemene zin geantwoord worden dat het beeld dat de Inspectie Volkshuisvesting thans heeft van de handhavingsactiviteiten van gemeenten voor verbetering vatbaar is. Zoals u eerder tijdens het

AO van 11 mei inzake het Inspectierapport Handhaving Bouwregelgeving 1999 (TK, 1999-2000, 26 800, nr. 67) is gemeld, heeft de Inspectie Volkshuisvesting haar activiteiten op dit terrein inmiddels geïntensiveerd. Tevens wordt samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gewerkt aan een Actieprogramma om de handhaving van de bouwregelgeving te verbeteren. Dat er de afgelopen vijf jaar sprake zou zijn van een toename van zwartwerken en van bouwfraude in het algemeen is niet met aantallen te onderbouwen. De uitvoeringsinstellingen van de sociale verzekeringen (uvi's), de gemeentelijke sociale recherche en de Arbeidsinspectie richten zich onder meer op de bestrijding van zwart werk. De Regionale interdisciplinaire fraudeteams (Rif's) van sociale recherche, uvi's en Belastingdienst houden zich eveneens bezig met de bestrijding van zwart werk. Het OM probeert de middelen van het maken van landelijke afspraken omtrent inzet, capaciteit en kwaliteit van de betrokken opsporingsdiensten en het vastleggen van die afspraken in handhavingsarrangementen sturing te geven aan een consistente strafrechtelijke aanpak van zwarte fraude. Vooralsnog zie ik geen reden om op dit terrein aanvullende instructies te geven.